

VHESCE ŞI VEI PUTĒ.

Pe an	Pe 6 luni	Pe 3 luni	Pe un an
128	64	32	11
152	76	38	12

Ună exemplară 24. par.
 Pentru Paris pe trimestru fr. 20
 Pentru Austria flor. 14 v.a.

ROMANULU.

LUMINEA-ŞE ŞI VEI FI.

Abonamentul în Bucureşti, Pasagi-Romanu No. 48. — În districte la Corespondenţii ziarului şi prin Postă. — La Paris, la D. Hallograin, rue de l'Academie Comedie, Nr. 5. — Administra-torele ziarului D. Gr. Serariv.
 ANUNCIURILE.
 Lină de 30 litere — 1 — leu.
 Inserţiuni şi reclame, lină 3 — „

Redacţiunea, Strada Fortunei (Camata) No. 15. — Articolele trimise şi nepublicate se voru arde. — Geante responzătorii ANGHELU IONESCU.

PREFECTURA POLITII CAPITALIEI BUCURESCII.

Domnule Redactore!

Amu ondre ave aneasa in copie ordinulu d-lui Ministru de Interne cu No. 12,026, din preună cu copie dupe comunicatul vorbitu intrusulu, si ve invit, domnule Redactoru, ca conformu cereri d-lui Ministru, se publica celu comunicatu prin celu din teiu No. alu Diariulu ce redigia şi in capulu foiei ce va aparea dupe primirea acestel incunoscintari.

Primiiti, domnule Redactoru, incrdintarea consideratii mele.

P. Prefectu, Mardagiu.

No. 13,701, 1864 Maiu 4.

Diariulu Romanulu şi Romanulu de Duminea publica o espunera ne-intemeiatu şi ne-esactu despre lucrările celei din urmă şedinţe a dşşintatei Adunari Elective.

Romanulu pretinde ca supra propuneri d-lui Boerescu a urmatu discutiunea, ca dupe ce s'a inchisu discutiunea si Camera a fostu chiamata la votu, d. Primu Ministru a cerutu cuvintulu si ca de şi i e'a spusu ca pe candu Adunarea este in opere de votare nu pote vorbi, totuşi D-nia sa s'a suitu la tribuna si a voit u a citi unu mesagiu, ca scomolulu l'a opritu, ca atunci a lepdatu o haria, ca a fugitu a fara din Adunare; ca apoi Adunarea a votatu prin aclamatiune propunerea, si Preşedintele a anuntiatu ca Camera este disolvata; ca Ministru eşindu a ordinaru la ostire d' a intra in Adunare, si astu felu puterea armata inlocui puterea legislativa, si acesta tocmu candu Adunarea faceu actulu celu mai mare celu mai liberalu si celu mai mantuitoriu alu nationalitatii nostre: Totu romanulu dice ca domnu Lascariu Catargiu. Preşedintele Adunarei pretinde, a fostu dat afara din Adunare de politia etc.

Tote aceste suutu ne esacte.

Nu este adevaratu ca propunerea d-lui Boerescu s'a votatu inaintea desolvării. Votulu n'a urmatu de catu asupra luiri in consideratiune de urgena a propunerii, singurul casu pentru care şedinţa adunarii a fostu suspendata, conformu regulamentulu. Asupr propunerii n'a urmatu nici chiaru discutiune, prin urmare nici votu a pututu urma, dovada insuşi cuvintelu d-lui Ion Brătianu, reproduce de chiaru Romanulu, si care incepu aşa: „La desbaterea generale a propunerii voi vorbi, daru comu onor. Ministru a negatu Adunarii chiaru de a desbate acestu propunere etc. etc.”

Aşa daru n'a urmatu desbatere generala, şi prin urmare n'a urmatu nici unu votu altulu decdu asupra urgentii.

Nu este asemenea esactu ca propunerea d-lui Boerescu in intrunirea in Camerele secţiunilor a fostu amendata si adoptata de toţi Membrii, afara pote celu multu de 7-8; intrunire in secţiuni n'a fostu in şedinţa din urmă; şedinţa publica nu mai a fostu suspendata, pentru ase otari urgenta si apoi nu in seciuni, ci in şedinţa publica propunerile se adoptara.

Aşa daru propunerea Boerescu n'a fostu adoptata, nici in seciuni precumu n'a fostu adoptata nici in Camera.

Asemenea nu este esactu, ca dupe votarea urgentii, domnul Primu Ministru, cerendu cuvintulu i s'a refusat

suptu cuvintu ca Camera era in opere de votare, si ca D-lui totuşi s'a suitu la Tribuna.

Din contra, dupe votarea luiri in consideratiune de urgena, d. Primu Ministru, cerendu cuvintulu, i s'a acordatu, precumu ave dreptulu a i se acorda, s'a suitu la tribuna ş'a cititu Mesagiulu de Disoluţiune. Decu Biuroulu n'a auditu citirea, vina este a sa, cacl in locu se mentina ordinea, si linisea ce trebna a predomni, candu se citese unu Mesagiu Pricialu, Biuroulu a permis sprijinitoriloru propunerii si omeniloru din tribuna, aduşi inadusiu si cu bilete insemnate, de a face turburare, de a bate din manii si din picioare, da tistui, spre a impedi citirea Mesagiulu de disoluţiune.

Cu tote aceste Mesagiulu de disoluţiune s'a cititu de la inceputu pana la sfarsitu dupe care apoi s'a datu biurulu.

Biurulu anşa, in locu de a ridica şedinţa, nu numai apusu la votu propunerea prin sculare si şedere, daru anca a culesatu a cere propunerea la votu si prin bile, operatiune care nu s'a facutu numai pentru ca unii din deputati au strigatu ca Camera era desolvata.

Se lasa daru opinii publice a judeca dacu infaşa unu asemenea actu sediios, pusu in executare in urma citirii Mesagiulu de disoluţiune, puterea executiva nu era in dreptu a face apelu la forta publica spre a deserta sala Camerii de nişte persoane devenite simpli cetateni si cari totuşi stăruiau asemenea in ea si a foniona ca mandataru al naţiunii.

Daru şi acesta nu s'a facutu nici in untru Camerii şedinţilor, daru nici macaru in camera de conorbire seu in camerele secţiunilor; garda inarmata n'au intratu, mşginindu-se acesta a se stringe in vestibulu din afaru, spre a se face a se respecta ordinea. Cătu pentru dicerea Romanulu ca Ministrulu Primaru aru fi fugitu din Camera acesta este o apretiaune individuala a diariulu Romanulu, o operatiune ce Ministru Primaru nu socote de demnitatea sea de a o radica. Ear in cea-a ce se atinge ca Camera in nainte de a fi desolvata ar fi facutu actulu, celu mai mare celu mai liberalu si celu mai mantuitoriu alu nationalitatii se face intrebare care actu? Si dacu unu asemenea actu esista, de ce nu se comunicu puterii executive spre a se pune in lucrare?

Cu tote aceste Guvernulu ia actu de declaratiune ca Adunarea qru fi facutu unu asemenea actu.

(Comunicata).

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI 16 Floraru.

Ministeriulu pune Presa suptu trei petre uriasie si cari se numescu Legea de presa, ordinarntia si censura pentru brosiure; si dup'acosta ie si condeinlu, scrie si ne ordinar prin politica, se publicamu scrierile sele prin care negu cumu il place cele dise de noi, esplica cumu il place faptele, ba anca le si nega. Face ceva si mai rar, mai unicu in felulu seu. Intrebă, cere respunsu, provoca desbatere. Cumu se chiamă acestu faptu? Ş'a cui este culpa decu citindu cele cene dicu dd. ministrii va veni in mintea ori cui acelu renumitu guvernatoru din timpii

resbelorū civile dupe la Montevideo care a prinsu pe Garibaldi, a pusu căti-va selbatici d'ai sei si l'a legatu de unu stlpu alu tomnei ş'apoi bravulu si nohilele guvernatoru i-a datu unu palma.

Se face intrebare, dicu d-nii ministrii „care actu? Si dacu esista unu asemenea actu de ce nu se comunicu puterii executive spre a se putea pune in lucrare?”

Cumu se chiamă a intrebă ş'a o pri pe celu intrebatu d'a respunde? seu decu ar respunde, se-lu lovescu cu unu lege ş'o ordinarntia de Presă?

Ei bine: declaramu in faşa naţiunii ca Adunarea a facutu la 2 Maiu unu actu ce era mentiu a intemeiu nu numai libertatile publice daru a scapa din RUINA cea mai scura, cea mai depălmă, cea mai spaimantatoriu pe proprietari, pe capitalisti si inşu-şi naţionalitatea romană, asigurendu si independinţa, si libertatea şeraniloru. Declaramu in faşa publiculu ca decu ş'acumu mai suntu proprietari, capitalisti si patrioi cari totu nu vedu — si scimū ca suntu multu — suntemu gata ale dovedi şiloru, si domnilorū ministrii actulu acela prin care Adunarea scapa şera din peire precumu si actulu care o afundă. Pentru acesta inşe trebuie ca cei cari intrebă se ne dea unu adresu oficiale, pe care s'o publicamu in capulu respunsulu nostru si prin care se declare ca respundendu, aretandu, fiindu ca nu-lu vedu, demonstrandu si dovedindu in tote partile sele si in tota libertatea acel act, d-lorū cari intrebă nu voru sprime diaru şi nu voru inchide pe redactori, pe geranti, pe tipografi, precumu spanu ordinarntiele dunnelorū totu de la 2 Maiu. De nu ne voru da voie, lasamu publiculu s'apretiasca faptul dunnelorū cari, dupe ce ne lega cotu la cotu, nega, provoca si insulta, dicendu ca noi spunem neadeverulu.

Precumu asemenea lasamu totu publiculu s'apretiasca si fraşele din unu a Comunicatulu, prin care cere de la noi, de la Redacţiunea unu diariu, ca Adunarea se-i comunice actulu, ca se-lu pue in lucrare, dupe ce domnia sea a inchisu-o ş'a pusu soldaşa ce s'o oprisca d'ai-lu comunica; si care, dupe tote acestea, spune si naţiunii, si noua ca „guvernulu ia actu de declaratiune noştra, ca Adunarea ar fi facutu unu asemenea actu.”

A scaptamu.

D. generaru Nicolae Goleşcu a datu erl demisiunea sea din oscire.

D. Blarenberg, procuratoru la carlea de casaşione, a datu demisiunea sea motivata si forte limpede.

Şi guvernulu la rendulu seu a scosu mai alaltu-erl pe d. Costache Crezeanu si erl pe dd. Dimanca si Zisu din funcţiunea lorū de judecatori la Curtea apelativa Criminala. Acesti trei, impreună cu dd. Romanescu si Grigorie Lahovari suntu acei cari au acitatu diariulu Romanulu candu cu procesulu cu Monitoriulu Oastei ş'afacerea Constangaliei.

Monitoriulu de sera (celu franceş) de la 8 Maiu anuntia:

„Beilulu de la Tunis a abrogatu la 1 Maiu constituţiunea; insurginţi persista la tote condiţiunile lorū, mai cu semă la congediaro ministriilor. Au alesu p'unu arabu de Beiu, care s'affa c'ua armia de 40,000 omei la Tescour. Insurrecţiunea nuş'arată ostilă străiniloru.”

Diariulu La France publica unu epistolă de la 2 Maiu, de la Tunis, in care se dice:

„Beilulu a retrasu constituţiunea, precumu si indouitulu impositu de capitaţiune a carora stabilire esasperase poporaţiunile. Aceste concesiu, publicate in oraşiu la 1 Maiu, n'au desarmatu insurecţiunea. Poporul urmaza a cere destituirea lui Kaznada, seu antieulu ministru care a facutu tot revulu.”

„La 2 Maiu dimineţa, a sositu generalulu Tunisian care comandă la Suza. Toţi soldaşi l'au lasatu si s'au dusu se se intrunescu cu insurginţi.”

La 2 Maiu, Papa a avut unu leşiu si la 3 Maiu unu atacu de friguru.

Despre proiectata intelnire a Imperatulu Austrii cu Regele Prusiei aflamu, dupe unu comunicatiune a gazetei de la Prag, ca va avea locu la Breslau.

Garibaldi a refusat definitivu a priimi moşia ce a voit u se cumpere comitatulu englesu pentru densulu. D. Seely anuntia prin urmare, ca comitatulu a decisu a inceta suscripţiunea ş'a inapoia suscriitoriloru sumele ce au respunsu. Inşe se face unu suscriere intre poporu si se dice ca p'aceea Garibaldi o s'o priimescu.

Nici unu altu scitu ne avendu din afaru, afara din cele ce mai publicamu mai la vale, si din intru cuvintulu fiindu astu-qi opritu, lasamu si noi condeinlu nei ce se putem admira pe acei cari nu sciu nici chiaru cu dreptul se pote incovoia, daru nici unu datu nu se pote birui.

Paris, 11 Maiu. In şedinţa de ieri a camerei deputaţilor, ministru de Statu Domnu Rouher ş'a dist: ca astu-qi pacea este basata pe nisce garanţie serioşie. „O repetu din preună cu domnul Berryer, p'cea este in mână Franciei, daru Francia nu va deschide mână de catu spre a apera onorea sa si fruntariile sale. In cea-a ce priveşco tristulu conflictu de la Nordulu Europei, este permisu acum a crede intr'u deslegare pacificu. Nu pot crede, ca puterile mari s'au adunatu la London fara a dohendi vr'unu rezultatu. Voiu ave mai bune speranşe, de catu profetiile unu tristu pesimismu carnia s'a predatu domnul Berryer.

Berlin, 12 Maiu. Ediţiunile de dimineţa ale diarielor d'aici publica apelu unu numeru din ceul mai pronunţati conservatori, in capulu carora s'allu comitele Arnim-Boytzenburg, la unu adresă către Regele in cestiunea Schleswig-Holsteină. Adresa coprinde următorulu pasagi: Socotimă ca despărţirea Schleswigulu germanu si Holsteinelulu de Danemarca si unirea lorū intr'unu totu, fia suptu unu suveranu propriu alu lorū şi suptu protecţiunea eficacia a unu statu germanu putericu, fie ca unu parte a acestui statu, pote fi singura deslegare posibilă, care se respătescă sacrificiele facute si se garanteze durata pacii si prosperitatea celoru interesaşi.

Rendsburg, 8 Maiu. Adunarea nationale de astu-qi a fostu aprupe de 55,000 persoane. Ea a luat următoriele rezoluţiuni: „Măntinemu neclintitu bunulu nostru dreptu! Despărţiti de Danemarca voim unu Schleswig-Holstein liberu suptu Ducele nostru ereditaru Frederic VIII; ceremu, se se procure represintanţilor şerei ocaşiunea d'a atesta print'unu actu solemn d'atelu nostru; suntemu decisi a sacrificati totul pentru acesta. S'a mai votatu armiiloru aliate unu adresă de mul-

ţumire. „In fine, ceremu, ca trupele armate ale Ducaturiloru se ie parte la continuarea resbelulu de liberare.”

Hamburg, 12 Maiu. Diariile de astu-qi, in ediţiunea lorū de dimineţa, publica ca unu comisiune a cetăţianiloru a priimitu ieri sera unu propunere urgenta a Senatulu, in urma caria a votatu suma de 10,000 Marc-Banco pentru vulneraşi si familiile mortiloru ai scadreii aliaţilor.

Francfort, 10 Maiu. Ediţiunea de sera a gazetei postei publica, pe temeulu unel correspondinţe de la Vienna, novela, ca cele şapte puteri ale conferinţei s'arū fi invoitu a intra Joui la 12 in deliberaţiune de pace. Perspectivele pentru pace n'arū fi defavorabil.

Kiel, 10 Maiu. Folia ordinarntelorū pentru Schleswig coprinde unu dispoziţiune a comisariiloru civili, care introducu limba germană pentru Wiesharde ca limba scolei ş'a bisericei, fiindu ca acesta este mai unanima dorinţa a locuitoriloru; pentru Tondern, dupe unu cercetare esactu şi cu d'amăntutululu, in conformitate cu dorinţele poporaţiunii, s'a introdusu asemenea limba germană, inşe in clasele de mijlocu ale scolei se voru preda pe septemănu patru ore lecţiuni in limbă daneşă. Gazeta „Vest Slesvigske Tiden-de“ ce se publica la Møgeltondera, a fostu poprita.

Citimū in Independinţa Belgică:

„Unu incidinte curiosu şi insemnatoriu, despre care telegrafulu ne a inşciinţatu, a deosebitu şedinţa de Vineri a Camerei Comunelorū din Englitera. Cu ocaşiunea moţiunii domnului Verney, privitoriu la afacerea daneşă, lordulu Robert Cecil la desbaterea unu atutu de gravu sbiectu s'a folositu d'acestu ocaşiune pentru a protesta, c'ua energiă extraordinariă, contra tendinţiloru germane. A voit u a constata ca simpatiele şerei suntu tote pentru Danemarca, si c'acesta este simtimentulu marelui majoritaşi a Camerei. L'aceste cuvinte aplaudu freneticu au isbucitu. Strigările de hear! hear! eşiau din tote gurele, si jumetatea Camerei s'a radicatu, mişcandu manile si palariile, pe candu cea laltă jumătate urma salvele d'aplaude cari s'au prelungitu câte-va minute.

„Era, dice unu Corespondinţa generală, unu spectaclu neauđitu, ş'ilu aretamū cu atutu mai multu interesu ca partia germană, — atutu de tare in cercurile Curţii, — forte slabu in Camera comunelorū, — a facutu totu ce a pututu pentru a pune desbinare in ministeriulu.”

Despre renta pământulu.

Candū dice cineva rentă, înţelege venitulu, si mai cu osebite venitulu celu dobindesce dintr'unu capitalu datu cu împrumutare. Renta este de atatea feluri, pre catu suntu si condiţiunile cu care s'au datu capitalurile: aşa renta perpetuă este aceea care se plătesce până ce se rescumpără convertindu-se seu reînburseându-se; renta viageră se plătesce numai până la mórtea celui ce a datu capitalulu; renta cu anuitaşi se plătesce dădu-se in totu anul si câte unu parte din capitale. Cu cuvintulu renta se aretu venitulu ce-lu capetu acela ce au datu cu împrumutare banii lorū Statulu care a constituitu

cu danșii acea-a ce se numește *datoria publică*.

Cuvântul rentă se întrebuițese și pentru a avea produsul cel curat al pământului care intră în arenda moșiei, căci arenda se alcătuesc precum am spus, nu numai din renta pământului dar și din interesul capitalului cu care s'au îmbunătățit pământul și la noi, și din prețul muncii clăcașilor așezați pe moșie.

Întreprinzând studiul arende moșiilor, a trebuit să o analizăm; și analizându-o am găsit între elementele ce o alcătuiesc și renta pământului. Cercetând apoi ca se află de ce este această rentă, am vădit că cei mai mari economiști nu s'au putut uni în părerele lor spre a ne da o singură idee asupra ei. Unii zic că renta provine din lucrarea cooperativă a naturii în munca agricolă, alții tăgăduiesc această lucrare și consideră renta ca o remunerare a cheltuielilor prin care oamenii au ajuns a preface pământul într'un instrument de producere.

În fața acestor deosebite păreri și în împrejurările în care ne aflăm cu cestiunea țeranilor, renta pământului fiind unu din puncturile principale asupra cărora trebuie mai întâi de toate să avem o idee limpede și adevărată, am crezut de a noastră datorită se intrăm în ore care cercetări mai amănunte asupra acestui importante subiect.

Am vădit aceea ce nimeni nu poate contesta cum că pământul produce ceva și fără de munca omului. De și acestu produs este cu totul mic și neînsemnat, dar totu este dovada că pământul se găsește înzestrat cu oșeși care fecunditate înrăscă. Această fecunditate este mare în unele pământuri și mică în altele; dar mare sau mică, ea există în toate pământurile. Și fiindu că această cantitate există, și fiindu că oamenii pot să se folosescă de densa fără multă osteneță, apoi originea rentei este în această fecunditate a pământului. Voevodul Cantemir zice: „Moldovenii ară pucini, sémăna pucini și totușu seceră mult.“ Această mare sporire de seceritori este produsul fecundității pământului. Ceea ce rămâne din acestu produs, dupe ce scade osteneța și cheltueala, este într'adeveru produsul curat al pământului, este daru renta pământului.

Fisiocrații au prè multu cuvèntu cându zic că renta este produsul curat al pământului. Daru această rentă n'ar exista dacă omul nu ș'ar da osteneță se o aduce. De aceea este adevărat și ideea lui Adam Smith că adică renta provine nu numai din fecunditatea pământului dar și din munca omului care a solicitat această fecunditate și a dobândit uă remunerare convenită osteneței sale, unu escedinte disponibile în favoarea celor ce se ocupă cu alte mijloace de producere, precum comerțul, industria și toate celelalte arte și meșteșuguri. Escedintele acesta este renta pământului, este partea aceea din produsele pământului ce rămănu dupe ce s'au scos tôte cheltueile ce s'au făcutu pentru a le dobândi. Totu pământul produce daru, uă rentă căci dacă n'ar produce nimeni nu l'ar lucra, nici nu ș'ar da osteneță a culege produsele lui cele naturale, sèu cele create prin fecunditatea lui solicitată de muncă. Renta această este unu produs al celui ce-lu capetă, este daru, cumu zic toți economiștii prețul monopolului pământului.

Nu mai în locurile unde pământul este în mare îmbilșugare, și astu-felul cătu fie cine are de unde se iè gratis sèu mai pe nimic, bucată de pământ ce-i trebuie, numai acolo zice Rossi nu este rentă. Inse această aserțiune nu este exactă; fiindu că chiar

în acele locuri, cei ce ièu pământul, totu dau ceva, măcaru uă oca de cèră dupe cumu se vede în uricele nostre; și acestu ceva este tocmai aceea ce căutăm noi, adică renta pământului. Chiaru în Turcia, unde sunt destule pământuri libere, celu ce ocupă uă bucată de pământ cată se dea ceva, este trei lei de pogonu la intrare în stăpânire, ș'apoi dijma pământului în oerit, dacă l'lu pasce cu oile, și în produse, dacă l'lu lucră; și această deciuie este renta pământului. Astu-felul de rentă am vădit și noi, dupe cumu se vede din chisóvele care dau dreptu țeranilor a lucra ori pe ce moșia voru voi, numai cătu din de ce se dea una stăpânului moșiei.

Renta pământului în țera noastră a fostu la începutu curat numai dijma.

Ideea de dijma, ca rentă a pământului, s'a conservat din generațiune în generațiune și există și astăzi în obiceiurile țeranilor nostri. Pământul, credu ei, trebuie se aducă ceva proprietarului, se-i dea uă rentă ori cătu de mică și neînsemnată ar fi ea. Admetem dijma ca rentă; fiindu că dijma este darea pentru pământu ce nu se tăgăduiescă nici de însii proprietarii nostri nici de chisóvele și uricele cele vechie. Iobăgia, dila de lucru, potu fi asmine considerate ca rentă spre a combate ideea celebrului economist Rossi; inse originea iobăgiei fiindu robia, nu o putem admite în discuțiunea rentei consimțite de bună voie. Principiul admis în regulamentul organicu că prețul rentei pământului se fiă plătitu de țerani în muncă, și că munca dată se fiă egale cu pământul luat, este dovada cea mai mare despre existența rentei pământului care, în cele mai multe împrejurări, nu este mai mică de cătu uă a treia parte din produsul totale al pământului. Acesta este cuvântul pentru care iobăgia s'a transformat în meteaj, adică în cultura în parte fără ca proprietarii de moșie să suferă vre uă rîșuire din renta pământului lor.

Cu tôte aceste, Carey și Bastiat, refuză pământului facultatea de a spori cu ceva rezultatele muncii. Dupe acesti eminiși economiști, „pământul nu este de cătu unu instrumentu de producere, unu aginte de producere cu care omul se servă și că nu se pôte găsi în rentă unu elementu care se nu fie produsul cheltuielilor întrebuițate pentru a-lu face ca se rodescă. Această sistemă aru fi adevărată, dacă ar fi cu puțință ca munca agricolă se pôte scote produse fără de pământu inse cine este acela care se nu recunoscă absoluta presiță a pământului în lucrarea omului la crearea produselor? și dacă este lucrare, fie din partea omului, fie din partea pământului, apoi remuneratiunea nu pôte fi supusă la nici uă îndoleă.

Pământul este unu instrumentu de producere; și ca instrumentu ce este, trebuie se aibă, dupe cumu și are în adevăr și dupe cumu afirmă și J. B. Say, uă facultate în sine însuși de a combina sururile hrănitore și a le preface în erbă, în lemne, în pome în bucate (grăne) și într'uă mie de alte produse necesare societății.

Această lucrare himică nu se pôte face de cătu prin pământu, căci elu este instrumentul fabricii agricole. Lucrarea acestui instrumentu trebuie se fiă plătitu de acelu ce voescă a-lu întrebuița, precum se plătesc ori ce uneltă și ori ce încorpore aduce vre uă folosință. Această este, dupe Say, adevărată temelă a dreptului ce au proprietarii se ia renta pământului.

Afară d'acesta, scim bine, cumu zice și comitele de Gasparin că pământul nu este singurul aginte al naturii în admirabila lucrare a producerei. Aerul, lumina, căldura, electricitatea, ploaia sunt aginți care lucră fără ca se putem cere prețul

folosinței lor, precum ilu ceremu de la pământu. Nu-lu ceremu, pentru că ni le putem apropia, și cumu a zic unu deputat țeranu din 1848, Popa Nègu, că dacă s'ar fi putut pune mâna și pe soare, și pe dinsul l'ar fi luat (boerii) și l'ar fi făcutu proprietatea lor cu care se ne... etc. se aibă adică cuvèntu a lua uă rentă. Inse fiindu că nu se potu apropia, de aceea nime nu cere nici n'are cuvèntu se cèră renta lor. Cu tôte aceste sunt împrejurări în care se apropiesc și se cèră unu prețu pentru folosința ce dau. Așa pe unu delu unde bate necontentu vèntul putându servi aceste la facerea unei mori, pôte se permitu a fi apropiat totu aerul ce trece pe acolo precum permite și apa cugătoare a se lăsa se fiă întrebuițată la morile dupe moșiile prin care trece. Din această apropiere resare renta și dreptul de a se lua prețul ei. Acei ce posedă pământu, cumu și acei ce nu-lu posedă, sunt de uă potrivă interesați în apropierea pământului; căci fără de această apropiere nu este cu puțință producerea substanțelor cu care se îndestulează nevoile nostre de alimentare, îmbrăcăminte și cele lalte ce nu le putem înlătura. Pentru ca se fie producere, apropierea este una din condițiunile cele mai esențiale și mai primordiale; căci numai prin apropiere pôte deveni pământul unu instrumentu de producere.

Instrumentul acesta de producere dupe teoria rentei pământului datu de Ricardo, nu are virtutea de a crea o rentă în puterea facultăților lui native, ci numai a deosebitelor lui grade de productivitate. Așa, dupe acestu renumit economist englesu, întru cătu omul pôte se exploteze pământurile cele mai bogate, pământul nu are nici uă rentă, inse din dila ce oamenii s'a împutit și au începutu a cultiva și pământurile cele mai rele, renta nasce și devine partea proprietarilor în pământurile cele mai dinainte cultivate. Diferința între produsul scos dintr'un pământu reu și celu scos dintr'unu pământu bunu este renta pământului dupe Ricardo. Această teoriă care esplică variațiunile rentei a fostu admisă la începutu; inse în zilele nostre a fostu combătută de profesorele englesu James de Haileburg și de alți economiști. Aceasta ce dă nascere rentei, zice d. St. Passy, este aptitudinea pământului a da acelor ce le cultivă mai multe produse de cătu ce le trebuie pentru a subsiste și a scote cheltuielile ce s'au făcutu pentru dobândirea lor, și, pretutindine unde pământurile are această aptitudine, se dobîndesc unu escedinte și acesta este ceea ce numim renta pământului.

Prețul instrumentului de producere, ca prețul tuturor lucrurilor este de doue feluri: prețul reale și prețul curinte. Prețul reale al lucrurilor se alcătuesc din cheltueala ce s'a făcutu pentru a le crea; căci unu lucru nu se pôte produce dacă prețul ce se capetă pe densul nu se rescumperă cheltueile. Prețul curinte depinde de la căutarea lucrurilor. Cându se caută, ele se vëndu cu unu prețu mai mare; și cându nu se caută, ele se vëndu cu unu prețu mai micu. Prețul curinte variază și pôte se fiă mai micu sèu mai mare de cătu prețul reale, adică de cătu ce a costat producerea lucrului. Say a făcutu reu de a întemeiatu teoria rentei pe prețul curinte; căci de și în adevăr la sbaterea și tocirea rentei se iè în considerare și prețul curinte, adică proporțiunea între ceea ce se dă și ce se cere, și la demanșe; inse nu se pôte lua de base în estimatiunea rentei numai acestu prețu de și care ca se se unescă prețul ei celu reale, adică produsul curat

al pământului, sèu escedintele ce lăsa recoltele dupe ce se scot cheltueile de producere, căci acestu escedinte este parte convenită proprietarului pământului, este puterea cooperativă ce proprietarii cedă arendașilor.

Care este daru prețul reale al rentei?

Dacă pământul este întins și locuitorii sunt puțin numeroși, cumu era odinioară la noi, atunci renta convenită proprietarului este cu totul mică, este dijma, este câte-va dila de lucru pe anu. Proprietarii lasă pământurile în mâna țeranilor cari le lucră și dau prețul rentei în muncă. Dacă pământul este îngust și oameni mulți atunci prețul rentei este mare.

Prețul rentei s'a suitu prin încorporatiunea capitalului cu pământul prin întinderea graduale a cultivei și prin îmbunătățirile aduse în agricultură cu care s'a micșurat cheltueile și s'a sporit produsele. În tôte împrejurările inse prețul reale al rentei nu pôte se fie alcătuit de cătu din escedintele de munca ce s'a întrebuițat pentru a-lu face ca se producă; căci, cumu zice și comitele de Gasparin, unu pământu care nu produce de cătu numai subsistența lucrătorului, n'are nici unu prețu reale fiindu că aru putè dobândi această subsistență în alte îndeledniciri; inse dacă produce de doue ori această subsistență atunci are în prețu reale, încă uă dată datoria subsistenței, fiindu că forța ei productivă aduce la munca lucrătorului uă valoare egale cu aceea.

Cu acestu prețu reale al rentei Comitele de Gasparin face uă nouă teoriă asupra arende moșiilor cu care îmbină sistema lui Say cu aceea a lui Ricardo și pune principiile următorie:

1° Valoarea pământului cea mai scăzută este egale cu valoarea subsistenței unui lucrător;

2° Arenda moșiei (afară de profitul capitalelor puse în îmbunătățire financiară) este prețul reale al valorii produsului pământului;

3° Prețul reale al rentei consisite în ceea ce pôte produce unu pământu mai multu, peste subsistența lucrătorilor și prin care se sporesce valoarea muncii sale;

4° Teoria rentei intră în tôte teoriile de închiriere a ori căroru alte avuții sociale.

CESTIUNA DANESA.

Din ce în ce mai multu se vede, că conferința Londonului nu va fi în stare a deslega această cestiune. Nici chiar cestiunea prealabilă: încheierea unui armistițiu nu s'a putut resolve; apoi dacă s'a ivit atâtea dificultăți numai spre a ajunge la unu încetare timporale a ostilităților, este lesne a prevedea, că dificultățile ce va întâlni deslegarea definitivă a cestiunii voru fi încă multu mai mari și pôte atâta de mari, în cătu membrii conferinței voru fi siliți a pleca de la London fără a lua vr'unu altu rezultat de cătu perdere de timp. Se lăsamu inse pe membrii conferinței și se privim cestiunea în fondul se.

Trebuie se mărturim că nu găsim uă altă deslegare posibilă de cătu cea propusă de Franța, adică a lăsa poporațiunile a se pronunța prin votul universale. Cele lalte programe ce s'au propus conferinței le putem împărți în trei grupe principale și credem că nici una n'are nici uă probabilitate de reușită. Se le esaminăm daru d'a rândul.

Programul Prusiei, uă programă neformulată încă, ne mărturisită, daru întru adevăr nutrită de multu timp și urmărită cu perseverență este *anesarea Ducaturilor cu Prussia*, suptu titlu de concisă sèu de indemnitațiune pentru cheltueile de rebelu. Se admitem că realizarea acestui proiectu

ar fi unu avantaju pentru Prussia, pôte și pentru Germania și pentru Ducaturile, inse trebuie se vedem, dacă este esecutabilu? Nu pôte fi nici uă îndouielă că tôte puterile europene se voru pronunța în unanimitate în contra acestei anesări, și negreșit Austria, fidele aliată a Prusiei, uă va da consimțimentul se, din contra este probabile că tocmai Austria va reclama mai multu. Ce compensatiuni pôte oferi Prussia tuturor acestoru protivnici spre a-l atrage în partea sa sèu spre a-l căștiga în favoarea acestui proiectu? Nici una. Celu puțin încă n'a fostu vorba de ele. Sèu crede Prussia, că cele lalte puteri se voru supune voinței sale, numai pentru uă iubire esagerată de pace? Va consimți ore Engiltera, care destul s'a compromis prin silița sa de mijlocire fără vr'unu rezultat? Va consimți Franța a renunța la ori ce profitu, chiar și la satisfaciunea morale d'a vedea acceptată propunerea sa: „consultarea națiunii“? Nu putem admite asurditatea că Prusia speră a mănține voința sa în contra Europei întregi cu puterea armelor.

A doua programă: „*dreptul juridic de menținere alu familiei Augustenburg*“ prin care se cere deslăpirea Ducaturilor de Danemarca, fără consultarea prealabilă a poporațiunii, ne pare asemenea neesecutabilu. Chiaru de am admite, că puterile mari germene aru da consimțimentul lor la uă asemenea deslegare, cea ce sunt departe a face, este învederat că cele lalte puteri ce au subscris protocolul Londonului de la 1852 nu voru primi uă asemenea revisuire juridică a procesului. Uă asemenea revisuire, fie în formă de arbitraj sèu în ori care altă formă, ar putè produce pentru fiecare din trei ducaturi: Schleswig, Holstein și Lauemburg câte unu altu pretendentu s'ar putè ivi pretentiu noul. Citim în gazeta de la Augsburg, „Allgemeine Zeitung“, că marele Duce de Oldenburg a presintat la Viena, și pôte și aiure, unu memorandum, în care demonstră, că are unu dreptu de menținere asupra Holsteinului cu precădere înaintea pretențiunilor familiei Augustenburg și că reclamă acestu dreptu formalu. Este cunoscutu că asupra Lauemburgului s'au aretat lângă confederațiunea germană mai mulți Principi mici germani cu pretențiuni de succesiune. Ambele puteri occidentale, și mai cu sémă Franța, care pôte va vedea cu plăcere pe Ducele Frederic dobândind uă parte din Schleswig-Holstein pe bazea unei consultări generale a poporațiunii, nu potu consimți la uă deslăpire a Ducaturilor de Danemarca pe bazea legitimității. Prussia neapăratu va evita a s'areta d'uă camb dată cu pretențiunii de anesare, daru la uă definitivă reorganizare a pozițiunii ducaturilor, va face negreșit ore care pretențiunii, motivate prin sacrificiile făcute și basate pe interesele sale și ale Germaniei Nordului. Dreptul de succesiune alu familiei Augustenburg este foarte bunu și va găsi locul se, daru trebuie se se aședă p'uă basă mai elastică de cătu învechitul dreptu ce rezultă din nisece vechi documente și din jocul de hazard alu comentariloru juridice.

A treilea programă principale renunțarea la desevărșită deslăpire a ducaturilor și se mulțamesc a cere nisece garanție mai bune de cătu cele de la 1851—52; este programul „*uniunii personale*“, ideea favorită a Austriei și pentru care speră Comitele Rechberg că va căștiga aprobațiunea Engilterei. Această programă inse nu coresponde cu sacrificiile ce le a făcutu Prussia, cu sângele ce a versat pentru cauza Ducaturilor. Are aparița d'a fi celu mai favorabilu pentru mănținerea păcii, daru dacă Prussia va accepta acestu proiectu în principiu, ilu va combate în esecutare, fiindu că majorita-

tea puterilor conferinței va fi pentru Regele Danemarcei și Prussia nu va recolta în fine pentru toate sacrificiile sale de câtă ura Ducaturilor, ura poporului german și protesturile dietei germane. Prussia dar nu poate accepta acest proiect austriac.

So resumăm: avem dar trei programe diferite chiar din partea inimicilor Danemarcei: cea prusiană, anesarea ducaturilor, cea germană a staturilor mici germane, dreptul de succesiune al familiei Augustenburg; și în fine cea austriacă, uniunea personală. Din câte trei aceste programe nici una nu este, precum demonstrăm, executabilă; rămâne dar numai propunerea Francei, programa d'a întreba pe populațiunea ducaturilor prin votul universale. Această programă, bine înțelesă și aplicată, nu aduce cu sine nici un pericol, poate conta pe aprobarea majorității membrilor conferinței și este singura cu putință; rezultatul definitiv poate împăca cele mai multe interese și poate produce și chiar Prussiei un avantaj de oarecare. Această programă înaltă pentru conferința cea celorlalte programe și crează pentru toți pretendenții, pentru principele de Augustenburg, pentru ducele de Oldenburg, și pentru principele de Glucksburg, pentru uniunea personală, pentru împărțirea ducaturilor naționalității, pentru indemnificarea cheltuielilor de rebelu, uă instanță de drept, cu care se poate negocia și în contra cărui nimeni nu va putea reclama. Sufragiul universale este în fine ultima instanță, fiind că ori ce suveranitate emană de la popor, și divergența de opinii și de interese nu face posibilă uă altă deslegare a chestiunii de câtă prin recursul la acea instanță supremă. În epoca noastră, în care dreptul divin și legitimitatea au primit uă lovitură de moarte prin recunoșterea dreptului poporului, sufragiul universale, manifestarea acestui drept al poporului, este supranaturalul ce rezolvă toate chestiunile fără apol.

TIERS DE SPRE FINANCE.

În ședința corpului legislativ de la 6 Mai, cu ocaziunea discuției bugetului, domnul Thiers a ținut un discurs remarcabil, din care estraagem numai începutul, fiind că cuprinde cele mai mari instrucțiuni, cari sunt d'unu interes general. Domnul Thiers începe astfel:

„Domni mei! Dacă este vorba de financie, ne aflăm în fața unei din cele mai serioase obligații ale noastre și a celei mai necontestate din prerogativele noastre. Am face foarte ușor, dacă în fața unei datorii atât de urgente am neglija d'a face ușor d'ua prerogativă ce nimeni nu se gîndea să ne o contesta. În cea-a ce me privește pe mine, m'am silit a studia cu esactitate pozițiunea noastră financiară și ve voi espune-o cu deplină franchețe, fără meglisire și fără blamare nedreptă. Spre a ve familiariza c'unu subiectu dificil și complicat, la care nu ve pot pune în perspectivă nici uă plăcere spirituală, am trebuit atât de toate puterile ce-mi mai rămân, precum și de totă paciința dumne-vostre. În privința situațiunii financiare noastre, trebuie se scim pozitiv unde ne aflăm.”

Cuvintele din urmă se priimesc cu aplaud și aclamațiunii: „forțe bine!” Dupe câte-va observațiuni generale oratorului continuă:

„În tot timpul, buna administrațiune a financiarelor a fost un lucru de cea mai mare însemnatate. Astă-qi spiritul ordinii a făcut în lumea înțregă, atatea progrese, în câtă, dacă se ivese unde-va desordine, ea este nesuferită. S'a ținut altă dată, că rebelul trebuie se nutrească rebelul; dacă ați voi a pune astă-qi acestu principiu în aplicațiune, v'ați ridica în contra lumea înțregă. Dacă n'ți sacrificia

armelor țerele în cari feceți rebelu, veți avè în contra nu numai aceste țeri, dar și toate țerele ce sunt numai simple privitoare. Staturile neutre sunt astă-qi ca martorii unu delu cari cer de la luptători nu numai bărbăția, dar și mărinimia:

„Astă-qi Statul care face rebelu trebuie să naturască armele sale dacă pretinde de la ele disciplină, și de la țerele ocupate supunere. Prin această se esplică cum rebelele dupe urmă, rebelul Crimei și acelu alu Italiei au putut costa atât de mult, câtă n'a costat nici unu rebelu în timpul imperiului d'ntăiu. Înt place ca țera mea se strălucască prin onestitatea precum și prin bărbăția sa.

„Astă-qi pacea trebuie să nutrească rebelul. (Forțe bine!) Așa dar, buna administrațiune a financiarelor este baza unei administrațiuni a rebelului. Nimeni nu ține multă seamă de acele puteri ale cărora financiare sunt incurcate; dar acelea ale cărora financiare s'au intr-o stare bună sunt cruțate, menajate, căutate, câte uă dată chiar cad sub dependența lor alte staturi

„Astă-qi ne întrebăm cum a putut cōlițiunea de la 1814 se țina patru ani; s'a privit această ca uă minune. Minunea se esplică foarte lesne. În tabera aliaților se afla un bărbat care nu era unu fermecătoru, care era omul cel mai înțeleptu, Lordul Castleragh: El uă înălțura toate dificultățile, c'unu suvântu, el uă deschidea se uăchiudea isvorul subsidiilor englese. (Risete de adesiune): Putem țice că el uă condus pînă la Paris cōlițiunea, cōlițiunea ce se afla totu d'una aproape d'a se disolva. Nu voi vorbi de strămta legătură care unesce financiarele de buna administrațiune publică. Altă dată poporele nu băgau de seamă administrațiunea rea a financiarelor lor de câtă în momentul când se vedea strivite de imposibile. Astă-qi prosperitatea și strămtorarea se fac multă mai curând simțibile.

„În acele mari țarguri cari se numesc burse, înțelepciunea, dibăcia guvernelor sunt puze la mezzat. Increderea se suie se uă scade, prosperitatea publică se întinde se uă pere. Se pot dar afirma fără declarațiune că cine se ocupă de financie se ocupă de puterea militară, de influența politică și de prosperitatea publică a țerei. Lasă aceste generalități spre a intra în subiectu.”

Domnul Thiers țice că va cerca se examine starea actuală a bugetului, și apoi va căuta calea ce trebuie luat spre a îmbunătăți starea financiarelor.

„Care este adevărata stare a bugetelor noastre? Această chiar este anevoie de arătat, mulțimită îngrijirilor luate spre a le prezenta și ascunde pucinu creșterea marilor. S'a creat uă distincțiune între bugetul ordinariu și extraordinariu. Această distincțiune nu m'a satisfăcutu nici uădată, ori câtă de vechiă se fîa, pentru c'ventul mai întăiu că unu bugetu, care în timp de 25 ani s'a totu numit unu bugetu extraordinariu, ajunge a se numi unu bugetu ordinariu (risete), și apoi fiind că suptu vîlului c'ventului „straordinariu” trecu oarecari cheltuieli contestate și oarecari venituri foarte îndoișose. Cu toate acestea dau consimțimintul meu la acea distincțiune, de și prin această s'a ușurat astă-fel bugetul ordinariu cu 100 pînă la 120 milioane. Dar ea n'a fost de ajuns și s'a inventat uă altă distincțiune, care a trecut în uă deosebită categoria 220—230 milioane. S'a inventat bugetul speciale, care coprinde cheltuielile departamentelor, ce în totu d'una s'au adăogat la cele ale ministeriului de interne, și cheltuielile comunale, cari uă figurat între ale ministeriului de financie. Bugetul extraordinariu și bugetul speciale uă ușurat bugetul ordinariu cu aproape 350 milioane; și ecă

pentru ce se țice că bugetul ordinariu este numai de 1700—1800 milioane. Apoi dibăcia în compunerea tablourilor nu s'a popritu aci și a mersu mai departe, vedu pagina 35, că guvernul țice că amortisarea datoriei trebuie dedusă din bugetu, fiind că statul răsuesce datoria. Da, domni mei, această este asemenea ca cum ar pretinde cineva că unu debitor și unu creditor sunt una și aceeași persoană.

„Amortisarea este unu sindicat c'ruia se plătesce uă sumă fixată spre rescumperarea unei datorii. A se face stăpănu p'acea sumă, va se țice a lua uă sumă care este creditorilor. Prin această deducțiune se mai descarcă bugetul cu 140 milioane. După această s'a pus înainte ideea că cheltuielile de percepțiune a impozitelor nu sunt uă cheltuieli a Statului. Mulțimită tuturor acestor deducțiuni, se țice că în faptu bugetul este numai de 1300 milioane, pe când bugetele guvernelor trecute, ale monarhiei și ale republicei, erau de 1500 milioane. D'aci voiesce guvernul a trage concluziunea că cheltuielile de la 1848 pînă astă-qi s'ar fi micșorat cu 200 milioane.”

Oratorul esamină bugetele anilor 1862, 1863 și 1864; arăta că bugetul pentru anul 1862 s'a votat cu 1970 milioane, la care s'a adăogat prin bugetul rectificativ 193 și prin bugetul suplementariu 38 milioane, astă-fel că s'a făcutu unu bugetu totalu de 2201 milioane; darea de seamă înse arăta astă-qi 2219 milioane.

Bugetul anului 1863 a fost votat cu cifra de 2060 milioane (1721 milioane pentru cheltuielile ordinare, 217 milioane pentru cele speciale și 121 milioane pentru cele extraordinare.) Bugetul era se nu se mai adăoge, dar la începutul anului s'a adăogat 133 și în luna lui Decembrie 94 milioane, cea-a ce face unu totalu de 2287 milioane. Darea de comptu va mai adăoga minimum 13 milioane, ecă dar pentru anul 1863 suma de 2300 milioane.

Bugetul anului 1864 a fost votat cu 2105 milioane; apoi s'a înfăcișat unu bugetu rectificativ de 140 milioane; de vom admite pentru cheltuielile suplementare și închiățierea compturilor numai 60 milioane, ajungem ărași la 2300 milioane.

„Despre bugetul anului 1865, continuă d-nul Thiers, nu țicu nimic; a vețut uă abia lumina și va creșce cu anii (risete) dar de acum se urcă la 2105 milioane.”

Domnul Thiers intră apoi în comparațiune cu bugetele monarhiei lui Iuliu și republicei de la 1848 și arăta că, din preună cu cheltuielile strordinare, uă fostu de 1500 milioane, că numai unu lucru l'u-a îngrijat: mărimea datoriei flotante care se urcase la 700 milioane. „Era multă această și am țisu-o p'astă tribună. Domnul Fould m'a sprijinit. În luna lui Ianuariu am repetat adese: „dacă s'ar uă întâmpla unu desastru...” Desastrul s'a întâmplat, (Interrupțiune) republica a luat locul monarhiei și veniturile uă scăduțu îndată, cheltuielile s'au mărit. Era uă lipsă de 170 milioane în bugetu; cheltuielile erau enorme. Trebuia se armeze. S'a dat unu junimă neocupate uniforme și dinpreună cu uniforme virtutea soldatului, căci ea a scăpatu Parisul în țilele lui Iuniu. Ce a făcutu republica? n'am uă nici unu motiv a o lingsi; fi facu dreptate. Pusă a alege între financiarele bune și rele, ea a propus pe cele bune. I s'a oferit chertia monetă, ea a respins-o cu energii și onorabilele domnul Garnier Pagès a popritu s'avem chertia-moneta. Dupe ce am dat dreptate domnului Garnier-Pagès, imi veți permite a fi drept și pentru mine. Trebuia nu numai a ruina în cercul guvernului chertia-moneta, trebuia încă a o împedica de a

pute dobândi partizan în Adunarea constituantă. În înțelesul acesta am prezentat observațiuni acestei Adunări. Dupe ce m'a ascultat mai multă timp de câtă pot imi veți acorda astă-qi, a respins propunerea pentru chertia monetă.”

FELURIMİ.

În curând judecătoriele englese vor avè a decide, dacă operațiunile corăbiilor danese ceri facu cruciere și captivă corăbie germane de comerț, facu unu rebelu se uă severșesc numai pirateriă. Casul este celu următoriu: Încărcătura unei corăbii germane, destinată la Bremen și captivată de Danesii, a fost asigurată la Hamburg în contra pericolului maritim, și la uă companie de asigurări englesă în contra pericolului de rebelu. Asigurătorii englesi declină acum responsabilitatea lor pentru motivul că confederațiunea germană nu se află în rebelu cu Danemarca și că prin urmare paguba nu s'a cauzat din pericolu de rebelu, ci de pirateriă. Asiguratul este acum silit a țice reclama dreptul la judecătoriele englese și se ivesce întrebarea: ce vor țice când vor avè a decide, dacă Danesii facu unu rebelu maritim Germaniei se uă numai pirateriă. Dacă deciziunea judecătorielor va statua în sensul dupe urmă, atunci uă curte judecătorească ar fi pronunțat de fația, că guvernul engles, sprijinind rezistența Danemarcei în contra puterilor mari germane, sancționează indirect și pirateria danese. Pe d'altă parte dacă va condamna pe asiguratorii la despăgubire, recunoscend că Danemarca face unu rebelu pe mare confederațiunii germane, va recunoșce că facu rebelu fără uă declarațiune prealabilă, cea-a ce nu se pot admite dupe dreptul internațional. Suntem curioși a vedè sentința.

— Gazeta de Colonia publică uă corespondință din Constantinople cu data de 28 Aprilie, în care citim următoarele: Uă armă rusă de 60,000 omeni, suptu comanda generalului Kotzebue, țaberesce în Basarabia lîngă Tatarbunari și unu alu douilea coup va mai întări această armă. Pe d'altă parte Austria concentrează 26,000 omeni lîngă frontaria serbă. Conferința ațingătoare de Principatele Dunărene este fiesată pentru septemăa viitoare și, această dupe cererea Porții. Armia turcescă în Rumelia se va imulți și aduce la număr de 100,000 omeni. Fortificațiunile pe marea neagră și la Dardanele se vor complecta și arma. Uă parte a Circasianilor imigrați va intra în armia turcescă.

— În luna lui Aprilie 1864 s'a primit la Viena la biurourile telegrafice 16,412 telegrame cu 331,263 cuvinte. Venitul direcțiunii telegrafice pentru aceste telegrame a trecut peste suma de 25,000 florin. În luna lui Aprilie anul 1863 numărul telegramelor era numai de 9773, așa dar cu 6,639 mai pucinu.

Domnule Redactore!

Ve rog bine voii a insera în stimabilele d-vostre țiaru aceste linii, spre a cunosc cu această ocaziune și onor. publică maniera unor funcționari administrativi de cari ne administrăm.

Domnule Redactore!

D-nu. G. Dudulescu suptu prefectul plășii Bolintinu din districtul Dâmbovița, directu se uă indirectu nu pot cunosc, s'a informat că d-nu Marin Păunescu, din comuna Potlogi, ar fi sevarșit uă bătăe și rănire unia din emanițații acelei Comune. De datoria d. suptu-prefectu era, d. Redactore, conform legilor la cari suntem supuși fie-care că: îndată ce s'a informat de unu asemenea fapt se fi mersu în comuna Potlogi, se constata faptul prin procesu verbale și dacă

din procesu se constata culpabilitatea d. Păunescu, atunci putea și era în dreptu prin ori ce meț se l'u aduce în cercetarea d-sale, se le dea judecării a țice penaltatea meritată. D. suptu-prefectu înse, departe de această procedură, din nescință se uă pot din ură personale, ordonă la doi gendarmi ca se mērgă la domiciliul d. Păunescu și prin forță majoră se l'u rădice și se l'u ducă la suptu-prefect (la pōlele domniei-sele). Gendarmii, în baza ordonanței domnului suptu-prefect, mergu în comună, rădică membrul comunei, îi necinștesce, îi bate și silitu îi înșoșesce la domiciliul d-lui Păunescu unde se așezară execuțiune în termen de 24 ore; în timpul a-cesta, trebuie se ve închipui că gendarmii uă rostiu familiei d. Păunescu cele mai triviale vorbe; nenorocitul d. Păunescu, pentru furia cu care venise asupra-i acei gendarmi, a găsit prileju a dosi și alergă la d. Prefect, c'ruia declară pin petițiune maltrătarile care se vede din partea d. suptu-prefect. D. Prefect Florescu, împinsu de umanitate, vedend gradul celu mare alu desperării în care era d. Păunescu, în unire cu d. Procuror alu districtului, a mersu în fața loculu și prin procesu verbale ce a încheiatu nu s'a putut constata celu mai micu faptu înconvenabile alu d. Păunescu.

Domnule Rodactore, de și este în dreptu d. Păunescu ca în urma anchetei se cēră în judecată pe d. suptu-prefect, dar interesele se uă particulare reclamandul neincetată la domiciliul se uă, se justifică numai prin publicitatea ce veți bine voi a face prin stimabilele d-vostre țiaru. Mulțumim ănsă d. Prefect Florescu și d. Procuror Christide care a scit uă și a votu cu cea mai mare onore a da dreptu domnului Păunescu și nu numai a face oservări acelei d. Dudulescu pentru ilegalitățile se uă, dar încă, după țtirile ce avem, a și distituit pe celu suptu-prefect ce nu corespundea c'atunși de pucinu cu simțimentele de dreptate ale domniei sale.

Priimiți, etc. etc.

C. Gega.

ADMINISTRAȚIUNEA ACESTUI ȚIARU.

Sunt rugați Domn uă abonați atătu din Capitală câtă și din districte alu cărora abonamentu expiră de la 1 și 16 Mai anul cōrentu, se bine voiască a grăbi reabonarea d-lor ca se nu fie nevoit această administrațiune, în observarea regulilor sale, a le înceta darea foiei pe c'udu voiesc a o uea.

Flori de Cămpu.

Suptu acestu titlu modestu, d-nu Ion Fundescu a tipărit uă colecțiune de frumoșe poesie, dintre cari unele inserate în această foia, sunt cunoscute de publicu în chipul celu mai favorabile pentru autorele lor.

Acei cari doresc a avea această colecțiune de poesie le pot găsi la librăriile d-lor G. Iónide, Socec, Bălăcenu și Warta la administrațiunea Romăului și Nichipercea.

VINDARE PRIN LICITAȚIUNE.

Vindu casele mele împreună cu grădina de la Sosea (grădina Chisilef) prin licitațiune particulară. Ea se va face la 3—15 7—19, și pentru ultima oară la 10—22 Mai, chiar în casele sus menționate de la sosea, la 6 ore dupe amiață.

Sofa Barach.

Legea comunale

și

Legea consiliilor districțuale.

Se află de vëndare în Bucuresci la administrațiunea Romăului și în districte la d-nii corespondinți ai acestui țiaru

Măra Domnăscă din districtul Prahova, proprietate sub-insemnată, e de dată în arenda chiar de acum pe termen de un an și mai mulți ani, având 20 pogone de porumb în păment, și a cărora muncă se asigură.

Asemenea pe această proprietate se află și o pădure, ce se dă spre țare. Amatori se vor adresa în București, strada Brezoianu, No 27 în Cismegiu sau la proprietatea Rifovu, alături cu Iliești. C. G. Cantacuzino.

No. 479 4 2z

Mutare de Domiciliu.

Sub-semnatul dă în cunoștința Onorabile Clientele șacelora ce vor să aibă onora cu noi comanda că de la sf. George și-a mutat magazinul său de Cismărie totu în strada Mogoșoi vis-à-vis de casile d-lui Barbu Belu Iuliu Șneider.

No. 474 3 2z

Moșia Băilești din districtul Dolj cu 1160 pogone semănate cu grâu de toamnă și ca la 1000 pogone semănate cu porumb până astăzi, în țelina, este de dată cu arenda pe patru ani curgători cu începere de la 23 Aprilie 1864. Doritorii de a lua în arenda se pot adresa la Prințul George B Stirbeiu în toate zilele, de la césurile 10 până la 12 dimineața.

No. 478 6 2z

B. ŠIFFER.

Doctor de Medicină și Chirurgie, membru facultății de Medicină din Viena, și care după practica în timp de 16 ani la Iași unde a ocupat serviciu public, s-a instalat acum în București. Bolele femești și de copii au fost principala sa ocupație. Dacă consultațiune de la 3-5 ore după prânzu, idem gratis de la 8-9 ore dimineața, în locuința sa strada sf. Vineri No. 1.

No. 475 4 3z

de vânzare o celăscă cu gheuri lucrată de Braudmeyer, puțin purtată și cu preț moderat. Adresa, ulița Căldărarilor No. 15.

No. 477 6 dr

Concertu datu Vineri la 7 Maiu de d. L. Volange și E. Caudella, în saloanele d-lui Ștefan Bellio. Se va începe la 8 ore seara.

Nb. Biletele se vor găsi în librăria lui d. Urlich; prețului unu galben.

No. 480 2 dr

APE MINERALE.

PROASPETE DIN ANULU 1864.

Anume: ADELHEIDSQUELLE, CARLSBADER, EGGER FRANZEN-SBRUNN, EGGER SALZQUELLE GLEICHENBERGER CONSTANTINQUELLE KISINGER, RAKOCZY, MARIENBADER KREUZBRUNN, MARIENBADER FERDINANDSBRUNN OFNER BOCKSGECZENQUELLE, PULLNAUER BITTERWASSER, SAIDSCHUTZER, și HALLER JODVASER au sosit numai acum la Farmacia sub-semnatului pentru a căroru bună calitate garantez și promit prețurile cele mai favorabile.

Farmacia la Leul de Aur Curtea-Vechiă. No. 481 8 2z

ENGLISH

Lessons to give others, the undersigned who was public english teacher at one of the principal Colleges of Transylvania. He speaks several modern languages.

Limbă Englesă.

Sub-semnatul fost profesor în această limbă la unul din cele mai însemnate Colegii a Transilvaniei, cu onoare se oferă înaltei nobilimii și onor. publică în această ocazitate.

Asemenea vorbesc subscrișul și limbele moderne, și se ocupă cu dare de lecțiuni în limba franceză și germană. — Dorințele respective se vor adresa, strada Fortunei, otelul Neubauer, Nr. 59, către

M. I. Matthaeides de Revișnye. 469 3 2d

Se face cunoscut

că la proprietate POROSCHIA distr. Teleorman, se vinde ERGHELIA DE CAI și VITELE MARI cornate ale colonelului Ioan Gigăru, cu preț, boii și vacile deosebite, iar caii de la două-deci galbeni până la trei-deci o isapă, și de la două-deci și cinci până la patru-deci galbeni un calu năvățat.

Colonelul I. Gigăru. Nr. 446 5 1s

spre cunoștința publică

Deosebită și mai multe trupuri, de omie pogone și de cinci sute, după moșia Buceșan proprietatea Luminății-sale Prințesi Cleopatri Trubeșoi, să dă în cunoștința ca doritorii de a cumpăra asemenea proprietate fără, nici unu chiriășu, să se adreseze la proprietara, calea Mogoșoi No. 186. No. 342 16 2z.

Se caută

unul Tilbury, Gig sau Cabrioletu ușor, în bună stare. A se adresa la D. Costache Ioanici ceasornicar în Curtea-veche Nr. 5.

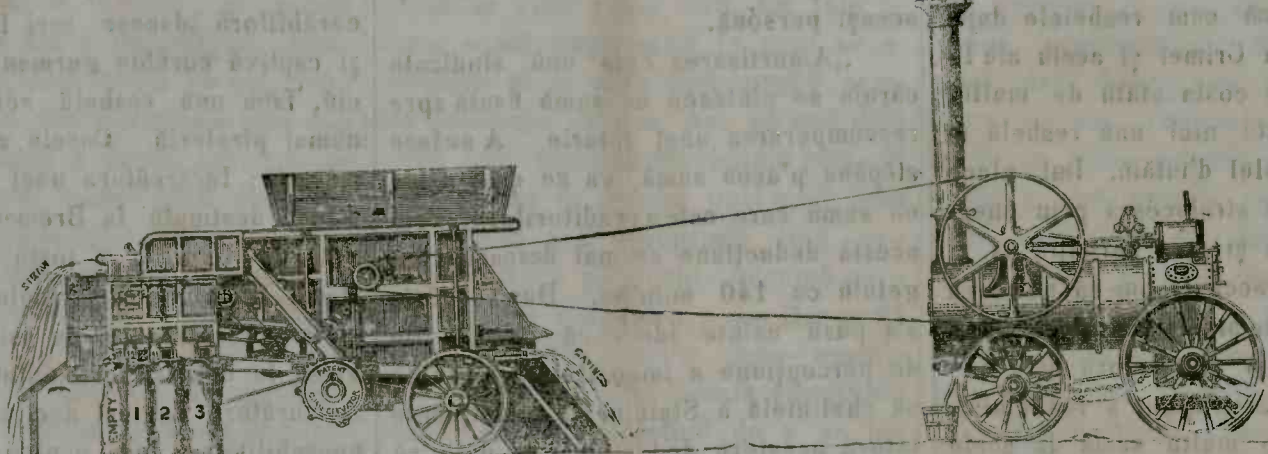
460 2 2d

**FABRICA
DE
MASINE AGRICOLE**

Calea Herăstrău No. 105

Calea Herăstrău No. 105

A D-LOR CLAYTON SHUTTLEWORTH & CO.

(Lincoln-Engltera)

Cu această avem onore d'a face înștiințare că asemenea în anul corent, ca în celu trecut, vom avea în depositu o considerabilă proviziune de mașine de treerat și locomobile, atâtu la cele mai deosebite porturi danubiene, precum și la Agenții noștri generali WALLER și HARTMANN în BUKUREȘTI și în GALAȚI, avându d'a aștepta în atențiune că la fabricarea mașinelor de treerat care am trimis în acestu an în Principatele-Unite amu exploatat toate experiențele dobândite acolo în anul trecut și prin conuștințele aplicat considerabile în bună-mășini, care ne punu în stare d'a preda acumu mașine de treerat care voru surpasa totu celelalte produse până acumu.

De aceea rugăm pe d-lor proprietari și arendatori, care au intenți d'ași procura MAȘINE de TREERATU cu LOKOMOBILA, MAȘINE de SECRERATU, de BATUTU IORUMBU și toate felurile de mașine agricole, d'a se adresa cu ordiunile la Agenții noștri generali.

WALLER și HARTMANN în BUKUREȘTI sau în GALAȚI, care prin cantitatea considerabilă care este pusă în dispoziți d-lor sunt, puși în stare d'a executa fără pierdere de vreme toate ordiunile atințătoare.

Observăm încă în susu numita Agentura în București și în Galați se află totu deauna toate părțile de reserua de locomobile și mașine de treerat și că în atelierul d-lor d'n Buburești voru fi executate, cu cea mai mare punctualitate și exactitate toate reparaturile provenite.

Lincoln Engltera Februaru 1864

CLAYTON SHUTTLEWORTH & Comp.

Conformându-se la cele susu menționate ale fabricii rugăm pentru comlesantă observare și d'a ne adresa totu ordiunile atințătoare pentru mașine cele noi și pentru toate posibilele reparaturile asigurându din partea noastră celul mai prompt și realu serviciu București Februarie 1864.

Waller și Hartmann.

Agenti general at d-lor Clayton Shuttleworth et Comp. Calea Herăstrău No. 105.

SCHIMBARE DE LOCUINTE.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA AMICULUI FAMILIEI jurna pentru toți, s'a transportat în strada Bosselü No 6, vis-a-vis de poștea veche. Strada Bosselü se află vis-a-vis de poșta Episcopiei, calea Mogoșoi.

Tote scrișorile către D-sa Dunca, directricea jurnalului, sunt a se adresa la veșlași locu, strada Bosselü No. 6. Biuroulu jurnalului este deschisă în toate zilele de la 9 pînă la 6 ore.

No. 464

Magasinulü Ión Angelescu

Calea Mogoșoi, vis-à-vis de palatu domnesc în colțu

Sub-semnatul recomandă înaltei nobilimii și respectabilu publicu, mai multu de cât totu d'anna, magazinulü său, asortat cu totu felul de articole trebuincioase casel, precum ZAHAR, CAFEALU, LUMINARI de STEARIN de mai multe fabrici, UNT de LEMNU franțosești, SARDELE franțosești de o calitate superioară, unu asortimentu de vinuri de Bordeaux, CHAMPAGNE, și LICUORURI din cele mai renumite, BRINZURI de Parmesan, de Ementaler și de Brașiov, SALAM de Verona și de Sibiu, CHOCOLATE vanille, CERUIALA pentru scânduri făcută gata, UNTU de RAPIȚA adevărată de M. rsilia.

455 15 2d IOAN ANGELESCU.

CALEA MOGOȘOI NO 42 IN FAȚA CU CASELE TÖRÖK

MARE ETABLISSEMENTU

CU INSTRUMENTE DE OPTICĂ, PHISICĂ, INGINERIA, MATEMATICĂ, CHIRURGIA, METEOROLOGIA, ARTICOLE DE ȘTIINȚE ȘI DE ARTE ETC.

Ochelari cu sticle fine de Cristalu, Cristalu de Roche, potriviti la vedere dupe legile oculistice, sticle spherice, cilindrice, prismă, conservatoare, neutre, bicu de Berlin, periscopice etc. alle căroru superioritate s'a constatat de tôte Academiele de Medicină.

Unu asortimentu de 10,000 vederi din tota lumea, și alte sujete pentru stereoscopi, Thermometru și Igometre pentru cultivarea gândacilor de mătase. Se lucră și se repară totu felul de instrumente optice physica de Ingineria, Electromedicale etc. etc.

Tote instrumentele se vind cu garanți de esactitate, instrucțiune de întrebuințare și cu prețuri forte moderate. Se primesc comande pentru aducerea ori căruu obiectu din străinătate.

I. N. LAZARUS. fii opticien și Mecanice Furnisoru alu spitalelor și școlilor Statului.

No. 433 10 3d

LIPSEASCĂ UNTULU de FICATU de PESCE

SIROPU DE HREANU IODATU de Grimault și Comp. farmaceuti la Paris.

No. 7 Rue de la Feuillade du pe certifi cate medicilor superiorilor Parisului, nepalitis în prospectu și după aprobățiunea mai multor Academii, acestu siropu se întrebuințat CU CELU MABUNU SUCCESU, în loculu untulu de ficatu de pesce, căru este și superioru. Temăducesc morburile pieptulu, scrofule, limfatismul, pâlciunea și moliciunea cărnei, redă poșta de mănecare și regeneră constituțiunea, curățindu sângele. Intr'unu cuvântu este cea mai bună curățenie, a sângelui cunoscută până acumu. Nu osteneste nici uă datu stomacul și organele digestive precum iodura de potasă, și iodura de feru. Se pte de cu mare eficacitate cepiloru micu supuși glandeloru scrufulose. Doctoru CAZEN AVE alu Spitalulu Saint Louis la Paris ilu recomandă cu deosebire pentru morburile silde Depositu la BUCUREȘTI la farmacia lui A STEEGE la Craiova la D. Pohl.

No 738

VIENNA BERLIN

G. SIGL.

Fabrică de machine, atelier pentru constructiune de mori și fonderie.

Se recomandă publiculu agricolu cu MAȘINELE scele de AGRICULTURĂ, lucrute dupe CELE MAI NUOI MODELE ORIGINALE ENGLEZEȘCI, de o calitate superioară, și mai cu seamă:

Locomobile și machine de treerat (originale englezești) cunoscutu de cele mai bune și perfecte pînă astăzi.

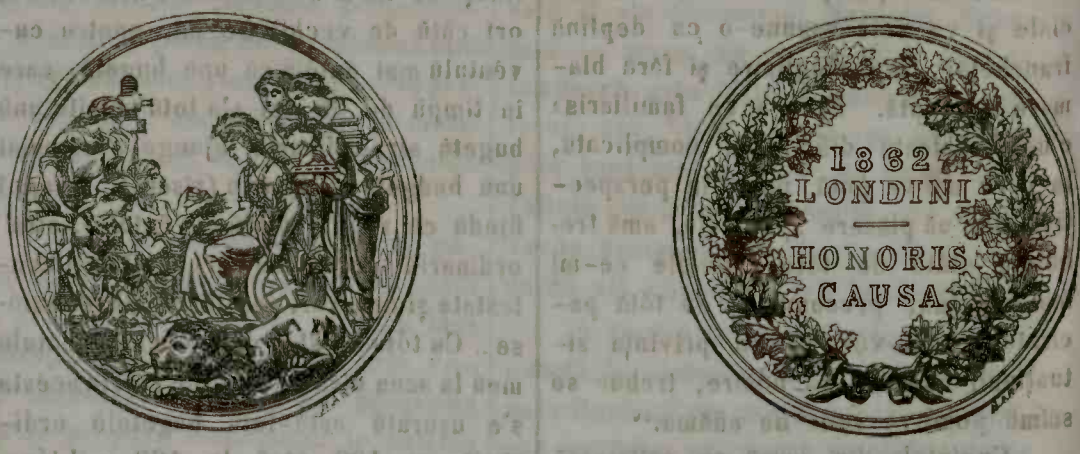
Mori de măcinat din renumita și fabrică, dovedite de cele mai practice.

Machini de batutu porumbul, manegie, manegie cu machina de treerat, morisci de vinturat, machine de cositu parte englezești, parte construcție proprie a fabricii.

Machineri pentru puțuri și pompe și mai cusemă pompe americane de casa, pentru care G. Sigl posedă patentă.

Atât pentru primirea comandelorü cât și pentru a da orice informațiuni dorite, D. L. GRUNFELD, plenipotentele Dnui G. SIGL, va ședeu unu scurtu timp în București, la otelulu Concordia

Amăruntel pentru înștiințarea unu agenți în București, precum și pentru înștiințarea unu atelieru în Galați, se voru publica în curindü. 476 6dr

Sub-scrișulü aduce la cunoștința Onor. Publicu agronomu, că a mutat KOMI-TOARULU și DEPOULU D-lui.

RICARD GARRETT și FIULU.

Fabricanți de mașine agricole, Engltera de la sf. George incolo din Pasagiulu Românü la KALEA KRAIOVI (poda Kaliji) No. 75, unde va ține la dispoziți doritoriloru felurite mașine și părțile de reservă a mașinelorü. Totu de odată declară amiciloru sale comersanți mulțumirea sa cea mai obligătoare pentru generala confidență acordată-le până acumu și speră că și pe vitoru voru onora Agentura sa prin comandările, lorü pe care va executa cu cea mai mare esactitate.

MAX FISER. Agentulu generalu. No 446 3 3d